

بهای اشتراك

مذاكرات مجلس شورای ملی - سالانه ۳۰۰ ریال

آگهیها - ۶۰۰

مذاكرات مجلس و آگهیها - ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل المیه فواید مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۱۹۴

۵ شنبه ۲۵ مهر ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۱۶

دوره نوزدهم قانونگذاری

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۶

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه

۱۱ مهر ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات آقای نایب رئیس بمناسبت هفدهمین سال سلطنت اعلیحضرت همایون شاهنشاه
- ۳) تقدیم يك فقره نامه بوسیله آقای خرازی
- ۴) بیانات قبل از دستور آقایان تیمورتاش و ارباب
- ۵) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان دكتر بیتنا و ارباب
- ۶) شور دوم گزارش کمیسیون امور استخدام راجع بمعاونین ثابت وزارتخانه ها
- ۷) ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس دو ساعت و يك ربع قبل از ظهر بریاست آقای اردلان

(نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود .

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : قرشی .
بی سالار بهزادی . مهندس اردبیلی . دیهیم بزرگ ابراهیمی . دكتر عمید . باقر بوشهری . كاظم شبیانی . حشمتی . سراج حجازی . مسعودی . حكیمی . دكتر - آهی . مهندس ظفر . ابتهاج . كشكولی چلیلی . دكتر طاهری . پرفسور اعلم . خزیمه عام . اورنگ . دكتر بیتنا . امامی خوئی .

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس

نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) تصویب صورت مجلس اعلام میشود توجه بفرمائید با اجازه آقایان محترم موضوع مهمی را بعرض میرسانم .

۴- بیانات آقای نایب رئیس

بمناسبت هفدهمین سال سلطنت اعلیحضرت همایون شاهنشاه

نایب رئیس - در خلال تعطیل مجلس شورای ملی هفدهمین سال سلطنت اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی آغاز گردید و چون امروز اولین جلسه ای است که مجلس شورای ملی تشکیل میشود با

اجازه آقایان نمایندگان محترم از طرف عموم ملت ایران و نمایندگان مجلس شورای ملی تبریکات و ادعیه خالصانه را بحضور مبارک اعلیحضرت همایونی معروض داشته از خداوند متعال عموماً خواستاریم که همانطوریکه در سنین گذشته در سایه همایونی ملت ایران با کمال استقلال و آسایش ریسته است در سنوات متماد آئینده در پرتو راهنمایی های خردمندانه ذات خجسته صفات همایونی ملت کهن سال ایران فرین سعادت و رفاه باشد (انشاءالله) دوام سلطنت و بقای مرام اعلیحضرت همایونی را از درگاه قادر متعال عموماً مسئلت داریم. (صحیح است - احسنت)

۳- تقدیم يك فقره نامه بوسیله آقای خرازی

اجازه میفرمائید

نایب رئیس - بفرمائید

خرازی - عرض کنم عده ای از ساکنین عباس آباد اطراف تهران که اغلب آنها افسران بازنشسته ارتش و کشوری هستند شکایتی راجع بجاده سوم و اراضی آنجا کرده اند که تقدیم مقام ریاست می کنم .

نایب رئیس - بسیار خوب بکمیسیون مربوطه فرستاده می شود . جناب آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

تیمورتاش - در صورت جلسه گذشته در این کلمات لاینی که نوشته شده يك اشتباهی شده که تصحیح میکنم و میدهم بمتد نویسی .

نایب رئیس - بسیار خوب نطق قبل از دستور است آقای تیمورتاش بفرمائید .

همه آقایان محترم و همکاران عزیز خوش گذشته و امروز که وظیفه ملی خود را از نو آغاز می فرمایند بتمام معنی آماده خدمت باشند .

طبیعه ین دمج حجسته و نوین را حضور همه آقایان گرامی تبریک عرض میکنم و توفیق همگی را در خط مشی که هر يك بفرخور فکر خود انتخاب فرموده اند خواستارم .

مجلس ایران امروز زندگی تازه ای را شروع میکند در پشتیبانی این زندگانی نظم سیاسی و فکر جدیدی بچشم میخورد مبالغه نخواهد بود اگر عرض کنم که آئینده مملکت و سعادت ملت ایران در گروی لیاقت و شایستگی کسانی است که این فکر را ابداع نموده یا مجری آن می باشند .

برای اولین بار در تاریخ دمکراسی ایران مجلس قیافه واقفا پارلمانی بخود گرفته صفوف متشکلی از نمایندگان تشکیل گردیده که هر يك دارای فکر و مرام مشخص و معینی است .

دیگر افکار انفرادی و شخصی هر قدر هم برجسته و بزرگ باشند بر سر نوشت مجلس ایران حکومت نمیکند بلکه امید میرود تصمیمات ما منبع در قالب آرمان و مرام های مترکز کسانی که در يك صف سیاسی قرار گرفته و اهداف خود را آشکار ساخته و در معرض افکار هم میهنان قرار داده اند ریخته شود .

همکاران محترم ماهمه ضرر را بکنندگی های فکری خودمان را چه برای خود و چه برای مملکت دیده و چشیده ایم هر يك از ما با یکدیگر آرزو قدم باین میدان مقدس گذاشته و خود را آماده خدمت میدانستیم

ولی چه بسا در یازدهم این امیدوار بودیم که بیک نوع باس و رخوت گردید و تجلی آن آینه درخشان افکاری را که هنگام ورود در این عرصه داشتیم غیر ممکن ساخت زیرا رهنمای ما فقط روزه و جدان فردی خودمان بود حرفی که میزدیم در میان صورت جلسات دفن میشد زیرا مبنای عملی نداشت و از طرف دسته مشکلی پشتیبانی نمی شد .

ولی جملگی احساس حاجت بیک هم - آهنگی فکری و عملی متمرکز سیاسی می نمودیم این بیل و آرزو در تشکیل فراکسیونهای عیدیه مجلس تجسم داشتند ولی نقص عمده کار در کادر فراکسیونها این بود که ما میخواستیم با حفظ کامل استقلال فکری خود عمل دسته جمعی انجام ندهیم و جمع بین این دو ضد معال می -

حقیقت آنست که همگی از ادامه آن دوران پراکندگی خسته شده بودیم لذا هنگامی که اراده اعلی حضرت همایونی بر آن تعلق گرفت که ثبات بیشتری در امور مملکت حکمفرما باشد و اجازه فرمودند تشکیل اجتماعات و احزاب ممکن گردد و مجلس با صفوف منظم و معنی مشغول بکار گردد هر یک در پیشرفت مرام خود کوشا باشد ما همگی استقبال نمودیم .

من امروز وظیفه خود میدانم از این وسعت نظر از این حقیقت بینی از شاه خودمان از رهبر خودمان ارغم خوار خودمان تشکر کنم .

جای نهایت خوشحالی است که امروز صفوف در مجلس از هم مشعش گردیده و حزب سوسیال دمکرات و حزب مردم صف های خود را از هم جدا ساخته اند .

من از طرف جمعیت آزادی ماموریت دارم که این توفیق را بدو برادر بزرگ خود تبریک گویم و موفقیت ایشان را در خدمت بمملکت خواستار باشم . جمعیت آزادی مسلمان راه دیگری جز طریق که این دو حزب در پیش گرفته اند خواهد داشت .

طبق مرام نامه هائی که از طرف این دو حزب در اختیار افکار عموم قرار گرفته حزب اکثریت خواهان ثبات امور در وضع موجود است . حزب اقلیت هم و خود را مدافع حقوق کارگر و ضعیفا میدانند .

جمعیت آزادی در حین احترام کامل به این افکار و عقاید ابده آل دیگری را تعقیب نمیکند و تصور نمینمایند راه رفاه و دستکاری واقعی ملت ایران در این چنین گرفته است .

ما بنام معنی نه فقط بفر خود را طرفدار طبقه متوسط و خورده بورژوازی میدانیم زیرا عقیده مندیم ستون فقرات

هر ملت را همین طبقه متوسط ولی فعاله تشکیل میدهد سیر تاریخ نشان داده که تمام تحولات و ترقیات اجتماعی در سراسر دنیا ساخته و پرداخته دست این طبقه مردم فعال کار آمد و مدبر بوده است زیرا هم آقدر داشته اند که در پی طوفان حوادث نگرند و از بلا خانه سازند و هم آقدر قوه فعاله و قدرت کار در خود سراغ نموده اند که مفهوم واقعی ترقی و پیشرفت را درک نمود و خواستار روزگار بهتری برای خود و هم نوعان خود باشند .

جمعیت آزادی که وابسته به هیچ حزب و دسته نمی نیست بلکه از تصادم افکار و عقاید حاد و شدید مبارزات سیاسی چند سال اخیر کشور ایران الهام گرفته خود را بنام معنی و در نهایت واقع بینی طرفدار آن کاسب ، آن تاجر ، آن مالک ، آن کارخانهچی ، آن پیشه وری میدانند که در پرتوی نیروی فعاله خود توانسته است از استعمار جسمی خویش استفاده نموده و محلی در زندگی برای خود در زیر سایه پرچم سرننگ ایران مستقل و آزاد باز نماید .

ما رفاه و آسایش - حمایت و پشتیبانی استفاده از مزایای حقوقی و قانونی این سلسله از مردم را نصب العین خود قرار داده برای دفاع از حقوق آنها مبارزه خواهیم نمود .

ما کرد هم جمع نشده ایم که از مزایای یک قدرت دسته جمعی استفاده نمائیم و وضع خود را مستقر سازیم حتی ابد اولوزی و مرام ما با هیچ یک از مکتب های متعارف دنیا جور و یکسان نیست بلکه زائیده تجربیات تلخ دوران گذشته است که در قالب حواجی کشور ایران و خواسته های ملت ایران ریخته شود و مرام و هدف ما فرار کبیر آقایان ما اقلیتی در اقلیت خواهیم بود (علامه وحید) - اقلیتی که مبارزه میکند؟ چون تا اکنون سه نفر از مجلس بیشتر این افتخار را ندارند که عضو جمعیت آزادی باشند اقلیت به آن مفهومی که جناب عالی می فرمائید نیست

علامه وحیدی - ولی افتخارات دیگری دارند

تیمورتاشی - البته ما همه مقتدریم که مردمانی هستیم که میتوانیم مبارزه کنیم این افتخار برای ما هست .

استدعای بنده در خانه عرابی از همکاران محترم این است که این حق طبیعی که برای هر اقلیتی نه به مفهوم مخالفت بلکه به مفهوم اقلیت لاف از نقطه عدد هست محترم بشمارند و اجازه بفرمایند که ما هم در امور نظریات خودمان را اظهار نمائیم بنده این استدعا و تشکر قبلی را دارم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای ارباب

ارباب - بسم الله آقایان محترم همکاران ارجمند در این مدت تعطیل سلامتی بگذرد و تقویت اعصاب پرداخته با یک روح تازه و سرشاری امروز اولین روزی است که وارد میدان فعالیت برای اصلاح امور کشور میشوند اما ارادتند چون رفقا و دوستانم از مشارکرمای بندر عباس همه بتهران آمده بودند و همه هم برای اصلاح محل خودشان مستعدیات و تقاضاهائی داشتند و بوسیله بنده تقاضا می کردند از صبح تا بعد از ظهر در این کرما تمام ادارات را سرکشی کردم و پله ها را میسرم بالا رفتم و با این آدم و بیتیجه مطلوب متأسفانه نریدم (عمیدی نوری) - و اعصابتان خرابتر شد اعصابم خسته و خردم خسته تر و میخواستم تبریک بگویم که آقایان البته این ضرر را نرسانده اند اما در اصول کلی حقیقه در افق ایران یک طبقه روشنی نمودار است و با استخراج معادن که در دست مقدمات عمل هستم آتیه روشن و بسیار روشنی میشود برای این کشور پیش بینی کرد که مردم ایران بیش از پیش امیدوار باشند اما یک بدبختی وجود دارد که امیدوارم آقایان با یکدیگر تشریح مساعی بفرمایند و این بدبختی از بین برود ان چه چیز است؟ آن عدم هم آهنگی ادارات و وضعیت نامطلوب سازمانهای اداری است خیلی از میزهای ادارات که باستی مرتبط بیکدیگر باشند هم اهنگ نیستند بنده قبلا عرض آقایان رساندم و نمیدانم کناها کرم کیست برای یک موتور برق یک بیمارستانی که پولش هم حاضر بود آقایان یکسال تمام طول کشید تا اخیراً کویا خریده شد این نمونه است بنده نمیخواهم برای موضوعی که خودم علاقه دارم شکایت بکنم و نمی میخواهم نمونه بدست بدهم که با این سازمانها آن ترقیاتی را که ما امیدواریم و مطمئن هستیم در پیش داریم بدست این دستگاهها خیلی زود میسر نیست از طرف دیگر بنده دو موضوع مشاه را عرض آقایان میرسانم . مسیوق هستم که سرفتهای کوچک کوچک زیاد در این شهر میشود در زاهد امری با شهر یابی سارق پیشینه دار را وقتی میفرستند دادسزا و غالباً هم با بر که دزدی میفرستند ولی بنام فقد دلیل مرخص می کنند (دکتر دادفر - اینطور نیست آقا) حالا عرض می کنم دلیل هست یک جلسه ای تشکیل بدهید بنده می آیم تمام دلایل را عرض میرسانم اگر اینطور نبود بنده بایم و معذرت میخواهم (دکتر دادفر - مسلماً اینطور نیست آقا) اما یک چیزی که خودم برخوردارم در یک دکان پارچه فروشی بودم سه روز پیش یک پاسپان آمد میگفت آقا بی معطلی بیاید برویم دادگاه برزن ۱۷ این بدبخت را بردندش آنجا گفتند آقا جناب عالی دو ماه

بیش دوی پارچه نان اتیکت زده اید . تومان بدهید بروید اینجا دلیل دارد و آن بدون اتیکت بوده مأمور تعیین کنید بفرمایند ببنده هم اتیکت دارد و میگویند بفرمایند ببنده هم اتیکت داشته باشد .

جناب آقای خلعتبری هم و کین درجه اول دادگستری هستید هم قاضی آقایان مدبر است این دلیل است؟ جریمه ای هم گرفته اند رسیدی بهش نداده اند شکایتی هم نوشته اند و داده است به بنده که بدهم به کلیل دادگستری میخواهم دلایل عدم هم آهنگی را بیان بکنم که اینجا دلیل از توی دستش می گیرید و دلیل نیست و یک جا دلیل هست باین شکل پول از مردم میگیرند که از غارت واز سرقت این عمل بدتر است و بنام دادگاه چرا دادگاه را تشکیم می کنید دادگاه مقام مقدسی است مادر دادگستری عناصر بسیار شریف و با لدمان داریم (صحیح است) عناصری در دادگستری داریم آقایان با قناعت زندگی خودشان را میکنند و منصرف نمیشوند ادعا میکنند که در هیچ بجای دنیا چنین چیزی نیست در هیچ بجای دنیا قاضی باین عسرت و قناعت اینطور با لدمان و محفوظ نمی ماند این چه هائی که می آید بنام دادگاه نثار میکنند آقای ذوالفقاری استدعا می کنم این موضوع را در هیئت دولت مطرح کنید که ممکنه این عمر را امیدوارم که دستگاهها هم اهنگ بشود و سایر موجبات ترقی و تمالی برای کشور ما فراهم است (احسن)

تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان دکتر -

نایب رئیس - وارد دستور میشویم آقای دکتر بیضا فرمایشی دارید؟

دکتر بیضا - سؤالی است از وزارت راه تقدیم مقام ریاست میکنم

نایب رئیس - بسیار خوب لطف کنید ابلاغ خواهد شد آقای ارباب

ارباب - سؤالی است از وزارت راه که تقدیم مقام ریاست می کنم

نایب رئیس - بسیار خوب لطف کنید ابلاغ خواهد شد

۶ - شور دوم گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به معاونین ثابت وزارتخانه ها

نایب رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به معاونین ثابت وزارتخانه ها مطرح است گزارش آن قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام به مجلس شورای ملی کمیسیون امور استخدام در جلسه متعدد با حضور آقای مهندس طالقانی در

مشاره آقای ذوالفقاری معاون پارلمانی نخست وزیر و بعضی از آقایان پیشنهاد دهندگان شور دوم لایحه تعیین معاونین ثابت اداری وزارتخانه ها و معاونین ثابت اداری نخست وزیر رسیدگی و خبرش در اول را با توجه به پیشنهادها واصله شرح دادگستری هم قاضی آقایان مدبر است این دلیل است؟ جریمه ای هم گرفته اند رسیدی بهش نداده اند شکایتی هم نوشته اند و داده است به بنده که بدهم به کلیل دادگستری میخواهم دلایل عدم هم آهنگی را بیان بکنم که اینجا دلیل از توی دستش می گیرید و دلیل نیست و یک جا دلیل هست باین شکل پول از مردم میگیرند که از غارت واز سرقت این عمل بدتر است و بنام دادگاه چرا دادگاه را تشکیم می کنید دادگاه مقام مقدسی است مادر دادگستری عناصر بسیار شریف و با لدمان داریم (صحیح است) عناصری در دادگستری داریم آقایان با قناعت زندگی خودشان را میکنند و منصرف نمیشوند ادعا میکنند که در هیچ بجای دنیا چنین چیزی نیست در هیچ بجای دنیا قاضی باین عسرت و قناعت اینطور با لدمان و محفوظ نمی ماند این چه هائی که می آید بنام دادگاه نثار میکنند آقای ذوالفقاری استدعا می کنم این موضوع را در هیئت دولت مطرح کنید که ممکنه این عمر را امیدوارم که دستگاهها هم اهنگ بشود و سایر موجبات ترقی و تمالی برای کشور ما فراهم است (احسن)

تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقایان دکتر -

نایب رئیس - وارد دستور میشویم آقای دکتر بیضا فرمایشی دارید؟

دکتر بیضا - سؤالی است از وزارت راه تقدیم مقام ریاست میکنم

نایب رئیس - بسیار خوب لطف کنید ابلاغ خواهد شد آقای ارباب

ارباب - سؤالی است از وزارت راه که تقدیم مقام ریاست می کنم

نایب رئیس - بسیار خوب لطف کنید ابلاغ خواهد شد

۶ - شور دوم گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به معاونین ثابت وزارتخانه ها

نایب رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به معاونین ثابت وزارتخانه ها مطرح است گزارش آن قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام به مجلس شورای ملی کمیسیون امور استخدام در جلسه متعدد با حضور آقای مهندس طالقانی در

تحت تعلیمات کلی وزیر مربوطه انجام خواهد داد :

الف - اتخاذ تصمیم درباره استخدام اضافه - ترفیع - انتقال - انتصاب - عزل - تعقیب اداری - مرخصی - معذورت - مأموریت - پاداش - تشویق - بازنشستگی و تهیه کادر و خلاصه آنچه مربوط به امور استخدامی کارمندان وزارتخانه است

ب - تهیه و تنظیم بودجه

ج - هر گونه تغییر و کسر و اضافه در سازمان وزارتخانه با موافقت و نظر وزیر مربوط

د - بازرسی و نظارت بامور اداری و مالی و حسابداری تمام موسسات و ادارات و بشکلهای تابعه در مرکز و شهرستانها

ه - تهیه گزارش ششماه از اقداماتیکه بعمل آمده است و تسلیم بوزیر مربوط

تبصره ۱ - انتصاب مدیران کل و رؤسای ادارات طهران و شهرستانها مشاغل هر دین آنان از بین سه تا پنج نفر کارمندان واجد صلاحیت که از طرف معاون ثابت اداری برای هر مقامی پیشنهاد شود با وزیر خواهد بود

تبصره ۲ - ریاست شوراهای امور اداری و مالی هر وزارتخانه با معاون ثابت اداری خواهد بود

تبصره ۳ - در مورد معاون ثابت اداری نخست وزیر در تمام مراتب مذکور در فوق خانه مربوطه انجام وظیفه نموده باشد

ب - از بین کارمندانیکه لااقل دهسال سابقه خدمت داشته باشد و در وزارتخانه مربوطه در سابقه خدمت وزارتخانه سابقه خدمت داشته باشد و با عضویت سیاسی شرکت داشته باشد و یا عضویت آنرا قبول کند

چنانچه شرکت و عضویت معاون ثابت اداری در هر حزب و دسته و جمعیت سیاسی به هیئت دولت ثابت شود از مقام معاونت ثابت اداری برکنار خواهد شد

ماده نهم - در غیاب معاون ثابت اداری بعلل معذورت پزشکی موجه - مرخصی استعجالی و مأموریت اداری که از یکماه تجاوز نکند جانشین او توسط وزیر مربوط از بین اشخاصیکه واجد شرایط مندرج در این قانون باشند موقتاً تعیین خواهد شد

ماده دهم - هیئت وزیران مأمور اجرای این قانون است

نایب رئیس - ماده اول مطرح است آقای دکتر دادفر مخالفید (دکتر دادفر - بله) بفرمائید

دکتر دادفر - مخالفت بنده با این ماده از این جهت است که تصور می کنم که در بند الف و ب که میزان سوابق منظور شده است آنطوری که در کمیسیون تصویب شد نیست مثلاً در بند الف نوشته از بین کارمندانیکه لااقل ۱۲ سال سابقه خدمت داشته و در بند ب نوشته که ۱۰ سال سابقه خدمت داشته و دو سال مدیر کل باشند بنده خیال میکنم که بر عکس است و برای معاون ۱۰ سال باشد و برای مدیر کل ۱۲ سال شرط دوم خفیف تر از شرط اول است اولاً باین بند ب آقایان اگر توجه بفرمائید

مهران - (مخیر کمیسیون) فعلا ماده دوم مطرح نیست ماده اول مطرح است شما در ماده دوم صحبت می کنید

دکتر دادفر - معذرت میخواهم بنده راجع به ماده دوم عرضی دارم

نایب رئیس - در ماده اول مخالفی نیست لذا رأی میگیریم ب ماده اول آقایان که با ماده اول موافقت میفرمائید (کثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم مطرح است و قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - معاون ثابت اداری از بین طبقات ذیل با پیشنهاد وزیر مربوط در مورد هر وزارتخانه (و با پیشنهاد نخست وزیر در مورد نخست وزیر) و تصویب هیئت دولت انتخاب و فرمان همایونی منصوب می شود

الف - از بین کارمندانیکه لااقل ۱۲ سال سابقه خدمت دولتی داشته و حداقل یکسال از آنرا با سمت معاونت در وزارت

خانه مربوط انجام وظیفه نموده باشد

ب - از بین کارمندانیکه لااقل دهسال سابقه خدمت در وزارتخانه مربوط داشته و حداقل دوسال از آنرا با سمت مدیر کل انجام وظیفه نموده باشد

ج - از بین کارمندان عالی مقام دولت که یازده سال سابقه خدمت دولتی داشته و حداقل پنج سال از آنرا در وزارتخانه مربوط انجام وظیفه نموده باشد

تبصره ۱ - از نظر سابقه خدمت مذکور در این ماده دارا بودن دیپلم علوم اداری که شورای عالی فرهنگ آنرا ما فوق لیسانس بشناسد برابر دوسال سابقه خدمت دولتی محسوب می شود

تبصره ۲ - در انتخاب معاون ثابت اداری وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن سابقه خدمت در وزارت اقتصاد و پیشه و هنر و درباره وزارت گمرکات و انحصارات سابقه خدمت در وزارت دارائی جزو سابقه خدمت در وزارتخانه مربوط ملحوظ خواهد شد و در مورد معاون ثابت اداری نخست وزیر سابقه خدمت در نخست وزیر الزام آور نیست

تبصره ۳ - کسانی را که محکومیت اداری از درجه سه بیلا دارند نمیتوان ب سمت معاون ثابت اداری انتخاب نمود

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - بنده همانطور که خدمت آقایان نمایندگان محترم عرض کردم سابقه خدمت برای کسانی که یکسال معاون یک وزارتخانه ای بوده اند ۱۲ سال قید شده و سابقه خدمت برای کسانی که ۲ سال مدیر کل بوده اند دهسال قید شده است و این بقض غرض است مضافاً باینکه بنده می برم کسی که دهسال سابقه خدمت دارد و دو سال هم مدیر کل بوده کیست؟ چون طبق قوانین استخدامی مدیر کل کسی است که باید رتبه ۹ داشته باشد و در ظرف هشت سال چطور رتبه ۹ شده بنابراین بنده تصور میکنم که این ۱۲ سال خدمت مال بند ب باشد و دهسال مربوط به بند الف باشد و بنده تصور میکنم که همینطور هم بوده است منتهی اینجا اشتباه شده است

نایب رئیس - آقای مخیر بفرمائید

احمد مهران - (مخیر کمیسیون استخدام) بنده خیلی از این تذکر آقای دکتر دادفر تشکر میکنم چون در کمیسیون هم همینطور تصویب شد و در نسخه ای که خدمت آقای مهندس طالقانی است همینطور نوشته شده که دهسال مربوط به بند الف است و ۱۲ سال مربوط به بند ب بنده این یک اشتباه چاپی شده است حضور همکاران محترم عرض میکنم که اگر لطف بفرمایند مطلب اینطور است که از بین کارمندانیکه لااقل دهسال سابقه خدمت دولتی داشته است و حداقل یکسال از آنرا با سمت معاونت در وزارتخانه

وظیفه نمود و در ذیل انظار است از این کارمندی که لاف ۱۲ سال سابقه خدمت در وزارتخانه مربوطه داشته و حداقل ۲ سال آن را با سمت مدیر کل انعام و طبقه نموده باشد و بدین احوال انظار است از بین کارمندان عالی مقام دولت که ۱۰ سال سابقه خدمت دولتی داشته و حداقل ۵ سال آن را در وزارتخانه مربوطه انجام خدمت نموده باشد این یک اشتباه چاپ است که در اینجا رخ داده است و بنده این ترتیب اصلاح میکنم و نسخه ای هم که خدمت آقای مهندس است اینطور است

نایب رئیس - چه اشتباهی هست درست

تصريح بفرمائید

احمد مهران - عرض کردم بهتر است

ده سال و دوازده ساله و یازده سال است و بنده میخواهم يك توضیحی خدمت آقایان عرض کنم که اولاً بنده سابقاً استخدام متشکک شد از پیشنهادات کاملاً کافی و واقعی که همکاران معترم التفات کرده بودند و این پیشنهادها را با کمال دقت در جلسات متعدد کمیسیون بحضور آقای مهندس طالقانی و آقای ناصر ذوالفقاری معاون نخست وزیر بررسی دقیق کرد و يك قانون را منعقد و بانظر آقایان با کیزه کرد و اغلب آقایان پیشنهاد دهندگان هم تشریف آوردند و توضیحاتی دادند با کمیسیون به پیشنهادشان ترتیب اثر داد و یا قانع شدند و پیشنهادشان را پس گرفتند در هر صورت آنچه تهیه شده است خلاصه نظر کمیسیون استخدام است با رعایت کلیه پیشنهادات و توجه باینکه ثبات و دوام صحیحی که شاید خود آقایان نمایندگان طرفدارش باشند در وضع وزارتخانهها و سبب نصب معاونان ثابت اداری شاید پیش بیاید بنده حالاً ضمن عرض معذرت از این اشتباهی که رخ داده است استدعا میکنم که نسبت ببقیه مواد توجه فرمائید ملاحظه خواهید فرمود که بسیار منظم و بر طبق نظر خود آقایان نمایندگان معترم تنظیم شده است و امیدوارم که این قانون زودتر تصویب شود

نایب رئیس - آقای ارباب موافقت

بفرمائید

ارباب - بنده از این موافقت صرف نظر میکنم و عرض نمیکنم

نایب رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی در آن موقعی که این لایحه مطرح شد بنده در کلیات دلایل مخالفت خود را عرض کردم بنده فعلاً صلاح میدانم آن مطلبی که بنظر بسیار زیاد در اینجا معنون تذکر عرض کنم و آن مطلب عبارت است که پیشنهادم کردم خدمت جناب آقای وزیر و چون شور و هیجان لایحه بود گفتند پذیرفته نیست و آن عبارت از این بود که در لایحه چند جا ذکر شده است که این لایحه ای است که مربوط به معاونین ثابت اداری است در صورتیکه مادر جای دیگری می بینیم که

این حرف را بپذیریم اصلاً حس جاه طلبی يك نفر هم اجازه نمیدهد بشر بالاخره يك حس جاه طلبی دارد یعنی يك کسی را امروز بگذارید معاون يك وزارتخانه و خودش هم فکر کند تا باید یعنی تا وقتی که زنده است معاون این وزارتخانه است این مخالف حس جاه طلبی است و اساساً این داریم یا ثابتی که مورد نظر است مورد بحث ما قرار گرفته است اصلاً در دنیا وجود ندارد بالاخره وقتی يك کسی را هم مادام العمر گذاشتند این ایراد هست که ممکن است يك وقتی این آقا رخت از دنیا بریند بعد تکلیف چیست که ما در کلمه ثابت یادمان نماندیم و بحث کنیم (برق و نور چشمی ما علم این استدلال صحیح نیست) اجازه بفرمائید استدلال عکسش را توجه بفرمائید ما که موضع مملکت آشنا هستیم که هر دو ما و یک ما و نیم و سه ما و چهار ما یکی معاون وزارتخانه ای بوده است بنظر بنده پنج سال خیلی هم ثابت است هم داریم برای اینکه شام معاون بدهایم آقای پرسور در این مملکت که يك ما و نیم معاون بوده و دو ما معاون بوده بنابر این نسبت به پنج سال که اینجا نوشته میكنم اینها نسبی است و پنج سال در مقابل يك ما و نیم هم داریم است و هم ثابت و اجازه بفرمائید که مادام بعین ترتیب تصویب شود

نایب رئیس - آقای وزیر مشاور

مهدی طالقانی (وزیر مشاور) -

بنده میخواهم توجه آقایان را جلب کنم که اینجا صحبت از معاونان اداری است نه معاون پارلمانی یا فنی اگر وزارتخانه ای احتیاج میرسد دارد که يك معاون فنی داشته باشد بعداً که تشکیلاتش را میپوشد و میآورد مجلس آقا باید تصویب بفرمائید که يك معاون فنی هم داشته باشد رسم این است که معاون پارلمانی او وزیر میآید و میرود وقتی دولت و کابینه عوض شد معاونین پارلمانی هم عوض میشوند حالا اگر يك وزیر جدیدی آمد و شواست آن معاون پارلمانی سابق را بیاورد هیچ مانعی ندارد ولی بموجب این لایحه ما میخواهیم کارهای اداری را دستخوش تحولات سیاسی کنیم یعنی معاونین اداری را نمیخواهیم تابع نظرات سیاسی و عوض شدن دولت ها باشند تا این اگر يك معاون فنی بودند که يك ما آمدند و رفتند آنها را نمیخواهیم معاون اداری اسمشان را گذاشت معاونین پارلمانی را بنام مقتضیات روز دولت ها می آورند و بعد هم با دولت هارفته اند و ما نمی توانیم يك کسی که فقط يك ما آمده و بنا به مقتضیات سیاسی معاون شده بود بگذاریم حالا باید پنج سال کار يك وزارتخانه ای را از حیث کارهای اداری دستش بگیرد میخواهیم اشخاص باشند که در کارهای اداری تجربه داشته باشند مخصوصاً در امور آن وزارتخانه بنا بر این در این لایحه گفته شده که ده سال در آن وزارتخانه کار کرده باشد و یکسال معاونت کرده باشد اگر از آن کارمندان عالی مقام هستند که جناب عالی بفرمائید اشخاصه ما پیش بینی کرده ایم گفته شده است که اگر کسی ۱۰ سال در کادر يك وزارت انجام وظیفه نموده باشد حالا که بجماله مدیر کل باندازه کافی داریم از فردا و زارای چاره تر خواهند شد که فشار میآورد میگویند بگذارید که ما این مرحله را هم پیونده باشیم و ما باید مدیر کل بشویم بنا بر این بنده عقیده داشتم که بگذاریم رؤسای ادارات درجه اول که مدیر کل سازی کارخانه اش بسته شود چون الان وزارت دارائی ۹ مدیر کل دارد (خرازی - حقی دفتر مدیر کل دارد) و چه دلیل دارد که اگر يك کارمند دولتی که يك سوابق بسیار خوبی هم دارد در يك وزارتخانه ای پنج سال سابقه ندارد چرا نباید معاون وزارتخانه بشود ممکن است شما يك معاون وزارت دارائی داشته باشید که بیست سال خدمت کرده است و همه امور هم وارد باشد و شما بیاورید او را معاون وزارت بزرگانی بکنید چه مانعی دارد معاون وزارت دارائی که نمایم بعد از معاونت بشود مدیر کل از طرفی این لایحه مال دولت سابق شده باشد و کمیسیون آنرا مورد

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی

دکتر مشیر فاطمی - بنده قربان در این بند اشکال دارم و این بند را درست نمیدانم يك پیشنهادی هم تقدیم کردم جناب آقای رئیس فرمودند که شور دوم است و نمیشود نوشته است از بین کارمندی که ۱۲ سال سابقه خدمت داشته باشند و دو سال از آن را بصورت مدیر کل انجام وظیفه نموده باشد حالا که بجماله مدیر کل باندازه کافی داریم از فردا و زارای چاره تر خواهند شد که فشار میآورد میگویند بگذارید که ما این مرحله را هم پیونده باشیم و ما باید مدیر کل بشویم بنا بر این بنده عقیده داشتم که بگذاریم رؤسای ادارات درجه اول که مدیر کل سازی کارخانه اش بسته شود چون الان وزارت دارائی ۹ مدیر کل دارد (خرازی - حقی دفتر مدیر کل دارد) و چه دلیل دارد که اگر يك کارمند دولتی که يك سوابق بسیار خوبی هم دارد در يك وزارتخانه ای پنج سال سابقه ندارد چرا نباید معاون وزارتخانه بشود ممکن است شما يك معاون وزارت دارائی داشته باشید که بیست سال خدمت کرده است و همه امور هم وارد باشد و شما بیاورید او را معاون وزارت بزرگانی بکنید چه مانعی دارد معاون وزارت دارائی که نمایم بعد از معاونت بشود مدیر کل از طرفی این لایحه مال دولت سابق شده باشد و کمیسیون آنرا مورد

توجه قرار داده باشد آنرا آقایان میتوانند مطرح کنند آقای وزیر توضیح دادند بنده علامه بنده موافقت آقای دکتر رضائی (دکتر رضائی - بنده موافقت) پس رای میگیریم با اصلاحی که شد یعنی بنده موافقت ده سال بنده ۱۲ سال مطابق توضیحی که آقای مهندس دادند آقایانی که موافق ماده دوم هستند قیام بفرمائید (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده سوم قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده سوم - معاون ثابت اداری وظایف ذیل را طبق اصول مندرج در ماده يك تحت تعلیمات کلی و زیر مرزبوطه انجام خواهد داد الف - اتخاذ تصمیم درباره استخدام - اضافه ترفیع - انتقال - انتصاب - عزل - تعقیب اداری - مرخصی - معذوریت - یاداش - تشویق - بازنشستی و تهیه کادر و خلاصه آنچه مربوط بامور استخدامی کارمندان وزارتخانه است

ب - تهیه و تنظیم بودجه ج - هر گونه تغییر و کسر و اضافه در سازمان وزارتخانه با موافقت و نظر وزیر مربوطه

د - بازرسی و نظارت بامور اداری و مالی و حسابداری تمام مؤسسات و ادارات و دستگاه های تابعه در مرکز و شهرستانها ه - تهیه گزارش شش ماهه از اقداماتی که بعمل آمده است و تسلیم بوزیر مربوط تبصره ۱ - انتصاب مدیران کل و روسای ادارات تهران و شهرستانها و مشاغل هر دین آنان از بین سه تا پنج نفر کارمندان واجد صلاحیت که از طرف معاون ثابت اداری برای هر مقامی پیشنهاد میشود و با وزیر خواهد بود

تبصره ۲ - ریاست شوراهای امور اداری و مالی هر وزارتخانه با معاون ثابت اداری خواهد بود

تبصره ۳ - در مورد معاون ثابت اداری نخست وزیر در تمام مراتب مندرج کوردر فوق و در سایر موارد این قانون بجای وزیر باید و برای مدیر کل حکومت ۱۲ سال و ده سال گرفته شده است یعنی ۱۲ سال که ده سال بصورت کارمند بوده است و دو سال هم مدیر کل بوده است این را خواهش می کنم از آقایان که همین ترتیب گفته است اجازه بفرمائید تصویب شود چون در آن کمیسیون همانطور که آقای مهندس

نایب رئیس - آقای احمد طباطبائی

احمد طباطبائی قلمی - بنده البته در مخالفت لایحه نمیخواهم عرضی کنم بلکه منظورم تصویب این قانون و واقعاً در نظر گرفتن منظور قانونگذار است از لحاظ ثبات کار ادارات این قانون البته از ظاهرش پیداست که برای ثبات کار معاونین وزارتخانه ها است و بسیار خوب است که معاونین وزارتخانه ها وقتی آمدند پنج سال میتوانند آنجا بمانند کسی هم نمیتواند آنها را بردارد مگر بان شرایطی که هست که وزیر باید بردارد ولی از نقطه نظر ثبات کار وزارتخانه ها و مأمورین در این قانون هیچ چیز گفته نشده

چون منظور فقط این است که مایک کاری بکنیم که در ایراد دولتی و وزارتخانهها اینها ثبات داشته باشند کسی نتواند آنها را تغییر بدهد والا اگر قرار شد مایک قانونی وضع کنیم که معاون وزارتخانه را کسی نتواند تغییر دهد و آنوقت این معاون وزارتخانه حق داشته باشد که هر مأموری را بخواهد از هر کجا منتقل کند و بهر کجا بفرستد این را از اینجا بردارد و او را عزل و او را نصب کند این نص غرض است نقض غرض قانونگذار است بنا بر این بنده استدعا میکنم که آقایان این را در نظر بگیرند که اگر چنانچه این معاون وزارتخانه وظایفی را که برایش در نظر گرفته شده است و در ماده سوم نوشته است تحت نظر تعلیمات کلی وزیر انجام وظیفه کند این همان جریان سابق است ثباتی در کار وزارتخانهها و ادارات بعقیده بنده پیدا نشده مگر اینکه بگوئیم این وظایف را یعنی عزل و نصب اینها را تحت تعلیمات کلی وزیر بدار نظر گرفتن شورای عالی اداری که در همین قانون قید شده است این اعمال را تحت نظر آنها انجام بدهد که واقعاً وضعیت ثابتی در دستگاه دولت پیدا بشود و الا صرف تصویب این قانون معنایش ثبات معاون نیست تازه معاون را برش ندارند آنهم عرض کردم درش حرف است و درست نیست حالا چون موقع پیشنهاد گذشته است بنده يك پیشنهادی تقدیم میکنم که این بر گردد برای اصلاح بکمیسیون که در کمیسیون اصلاح بشود و در مرتبه بعد مجلس

نایب رئیس - جناب آقای وزیر

مهندس طالقانی (وزیر مشاور) - جناب آقای طباطبائی بيك نکته اینجا توجه فرمودند که بنظر من قسمتی از آن صحیح است یعنی این لایحه برای ثبات کار معاون سابق است نه برای تشکیلات وزارتخانه میخواهم باطلاع مجلس شورای ملی برسانم که الان دولت يك لایحه استخدامی دارد در مجلس سنا که در آنجا دارند بحث می کنند و ضمناً دولت در نظر دارد که سازمان وزارتخانه ها را هم انشاء الله در آتیه خیلی نزدیکی بیاورد اینجا و آقایان در سازمان وزارتخانهها بحث فرمائید که فلان اداره باید باشد یا نباشد بزرگتر شود یا کوچکتر شود یا اینکه بوزارتخانه دیگری منتقل شود یا نشود جای تمام این بحث ها در لایحه سازمان وزارتخانه هست که مجلس خواهیم آورد بنا بر این سازمان وزارتخانه ها را که میآوریم اینجا آقایان آنجا پیشنهاد بفرمائید که يك اصلاحاتی بشود که این ادارات کوچک و بزرگ شود یا يك چیز هائی کم و زیاد بشود در مورد مستخدمین هم جایش در لایحه استخدام است این نه لایحه استخدام است نه سازمان وزارتخانه ها این يك لایحه ایست که آورده اند که

يك معاون ثابتی درست کنند که اموری را او رسیدگی بکند (بهبهانی - عزل و نصب یا کيست؟) (احمد طباطبائی - همه را با هم بیاورید) بنده استدعا میکنم که لایحه استخدام که آمد لایحه سازمان که آمد در آنجا هر نظری که نسبت بسازمان وزارتخانهها دارید در آنجا بفرمائید **نایب رئیس** - آقای دکتر رضائی - عرض کنم بحضور جناب عالی ثبات بسیار مفید و مناسب است ولی اگر هر آینه در ثبات افراط بشود آن خود بسیار بسیار مضرات معنی اگر در يك جامعه ای يك سازمانی بحال رکود قرار گرفت هر آینه در يك سازمانی تغییر بوجود نیاید هر آینه در يك سازمانی مسئولین امور حق نداشته باشند و وسائل کافی نداشته باشند (طباطبائی - دلخواهی) جناب آقای طباطبائی هنگامی که جناب عالی فرمایشاتتان را میفرمودید با کمال ادب بفرمایشات جناب عالی گوش دادم استدعا میکنم اجازه بفرمائید بنده هم عرضم را بکنم هر آینه يك سازمانی وسایلی در اختیار نداشته باشد که آن سازمان را از حال رکود خارج بکند تصدیق خواهید فرمود که آن سازمان از نقطه نظر وضع اداری و وضعش بویچوچه مناسب و مرتب نیست بنده با جناب عالی کاملاً موافق هستم که وضع فعلی که بسیاری از رؤسای ادارات یا رؤسای قسمتها وضع بسیار متزلزلی دارند مناسب و مفید نیست این صحیح است ولی جناب آقای طباطبائی اصولاً این لایحه برای از بین بردن همان اشکال است یکی از دلایلی که رؤسای ادارات ما وضعیت متزلزل دارند اینست که در بعضی موارد مسئولین ناگزیر میشوند بواسطه بعضی ملاحظات و محظورات این اشخاص را از کار برکنار بکنند خود حضرتعالی مسبوق هستید آقایان دیگر میدانند مثالهای زیادی وجود دارد که شخص سالم و با پشت کار و درستکاری را برداشته اند و کسی را که دارای آن مزایا نبوده سر آن کار گذاشته اند حالا ما میخواهیم در این لایحه يك معاون ثابتی بیاوریم که این شخص تحت تأثیر این ملاحظات قرار نگیرد و این محظورات برای او وجود نداشته باشد (طباطبائی - خودش متزلزل است) و بهین دلیل بود که در این لایحه در نظر گرفته شده است که وزیر مربوطه حق عزل این معاون را نداشته باشد و عزل معاون ثابت اداری فقط و فقط توسط هیئت وزیران انجام بشود و جناب آقای بهبهانی دلیل اینکه در اینجا هیئت وزیران گذاشته شد این است که اکثر کسانی که این لایحه را تنظیم کردند در مقابل دواصل قرار گرفتند

که این اصل هر دو صحیح است و باید با هم تلفیق شوند یکی اصل مسئولیت وزیر بود که در هر وزارتخانه ای مسئول اصلی وزیر است و او است که بایستی مسئولیت اصلی را در وزارتخانه قبول کند و دوم اصل ثبات یعنی ما می خواهیم که يك...

نایب رئیس - آقایان توجه بکنند

که باید فعلاً در ماده سوم صحبت کنند

راجع باصل موضوع نمیشود صحبت کرد بفرمائید

رضائی - بنده راجع بفرمایشات جناب آقای طباطبائی خواستم عرض کنم

که بآن صورت اصلاً مبسر نیست و اصولاً صلاح نیست که ما باینهمه برای هر کارمندی يك وضع ثابتی در نظر بگیریم و بگوئیم کسی حق نداشته باشد هر آینه يك کارمندی خطای شود هر آینه يك کارمندی لیاقت نداشته باشد هر آینه يك کارمندی نتوانست از عهد انجام امور بر آید کسی نتواند او را بردارد

دکتر فینا - اگر اصلاً این لایحه را

پس بگیرند بهتر است چون خیلی شتر گاو پلنگ است

پرفسور اعلم - این لایحه خیلی شلوغ است

نایب رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده نظر جناب آقای وزیر مشاور را در توضیحی که فرمودند و تصدیق کردند فرمایشات آقای طباطبائی را بحث میکنم خیال میکنم همانطور که خودتان تصدیق فرمودید ما هم نظرمان غیر از فرمایش جناب عالی چیزی نیست و می گوئیم این لایحه آن نظر غائی ما راو شمارا و تمام مجلس شورای ملی را که عبارت از اینست که بيك ثباتی در تهیه وزارتخانهها و ادارات پیدا شود تأمین نمیکند (دکتر - بینا - و بدتر میکند) با ثبات معاونین اداری که آنهم درست ثابت نشده ثبات وزارتخانهها درست نمیشود همه آقایان میدانند و خود شما هم میدانید که وضع ادارات ما خوب نیست (دکتر بینا - بسیار بد است) (پرفسور اعلم - حالا آن بد را میخواهند ثابت کنند) برای اینکه ادارات را درست کنید وضع اشخاص را خوب کنید بایستی که يك استابیلیته و ثباتی در وزارتخانه ها و ادارات درست شود آقای دکتر رضائی دوست عزیزم مطالبی که فرمودند قابل تصدیق و تأیید همه ما هست ولی منطبق با این لایحه نیست عزیزم آقای دکتر فرمایش شمارا ما هم قبول داریم که باید يك سازمان ثابتی باشد و وضع ثابتی در وزارتخانهها باشد اشخاص نادرست را بتوانند بردارند و اشخاص با کرا بگذارند ولی آیا این منظور را این لایحه تأمین میکند؟ بهیچوجه این لایحه که دولت برای تضمین

ثبات اداری مملکت آورده است بنظر من خلاص است برای اینکه این وضع اولاً يك معاون را میل خودشان بیاورند و بگویند بنحسب آنجا باشد (رفرورد اعلم) بعد هم نمیتواند تکلیف بدهند

فایز رئیس - جناب آقای بهبهانی خواهش میکنم در اصل موضوع صحبت بفرمائید

بهبهانی - بسیار خوب از اینجهت بنده پیشنهاد میکنم که دولت این لایحه را پس بگیرد و بعد در لایحه ای که برای ثبات وضع اداری مملکت می آورد يك ماده اش این باشد که معاون اداری بنحسب

فایز رئیس - آقای فرود مخالفید (فرود - بله) آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - مطالبی که جناب آقای بهبهانی و جناب آقای طباطبائی فرمودند بجای خودش يك مطلب بسیار اصولی است بنده تصدیق میکنم اما این فلسفه ای که برای این قانون ذکر شده بنده تصور می کنم غیر از اینست که الان نوشته شده است این قانون برای ایجاد ثبات ...

فایز رئیس - خواهش میکنم در ماده صحبت بفرمائید اینجا وظایف را برای معاون مینویسد اگر نظری در این امر دارید بفرمائید بنده اجازه نمیدهم در کلیات صحبت بشود والا در بحث مطالب هر چه عرض میشود

دکتر دادفر - در ماده ۳ وظایفی برای معاون تعیین کرده اند از قبیل اضافه ترفیع و انتقال انتصاب اینها يك وظایفی بود که تا بحال وقت وزرای کشور ما را می گرفت یعنی وزراء کشور ما کارشان ابلاغ امضا کردن بود بایستی این معاونین لااقل باروزار از این نظر سبک بکنند و این وظیفه معمول بشود بمعاونین و آقایان وزراء با مردم مهمه مملکت برسد بنابراین غرض از این ...

فایز رئیس - آقای دکتر دادفر در اصل ماده صحبت بفرمائید

دکتر دادفر - اجازه بفرمائید جناب عالی خودتان ملاحظه بفرمائید که یکی از گرفتاریهای کلی در کشور ما برای وزراء این بوده است که وزیر مشغول ابلاغ امضا کردن و مرخصی امضا کردن بوده است از مدیر کل گرفته تا يك عضو ابلاغش میرفت پیش وزیر و تمام وقت وزرا را اشغال میکرد و يك حسن این ماده ۳ این است که این وظایف قسمتش منتقل شده است بمعاون اداری و يك قسمتش با مشاورت خود وزیر انجام میشود و بنابراین بنظر بنده این ماده ۳ شاه بیت این لایحه است استدعا می کنم اجازه بفرمائید تصویب شود

فایز رئیس - آقای فرود قبلاً عرض کنم مراد منی که بنده

میکند بعنوان مخالفت با دولت نیست که اینک جناب آقای نخست وزیر روزی که اینجا تشریف داشتند فرمودند ما يك لواجی تقدیم میکنیم اینجا بحث بشود فعلاً بشود شود بشود اصلاحی اگر لازم بشود حتی اگر بنظر نمایندگان محترم تصحیحی رسیده یا اگر در کردن آن را تشخیص دادند ما بعنوان مخالفت با دولت تلقی نمیکنیم این بیان خود آقای نخست وزیر است بنده استدعا میکنم از حضرت تعالی این مطلب اساسی را توجه بفرمائید آقایان بنده يك تقاضا دارم و آن این است ما باید هر کاری که میکنیم هر قانونی میگذرانیم هر چه تصویب میکنیم نظر غائی رفاه و آسایش مردم این مملکت باشد این قانون رفاه و آسایش مردم این مملکت را تأمین نمی کند

فایز رئیس - جناب آقای فرود در ماده ۳ صحبت بفرمائید

فرود - همین ماده ۳ است قربان ماده ۳ میگوید معاون ثابت باشد معاون هر که را دلش میخواهد تغییر بدهد عزل و نصب و انتقال با او باشد و این صحیح نیست چرا این قانون را شما آوردید؟ برای این که احتمال میرفت وزراء تحت نفوذ واقع شوند میخواهند يك معاونین ثابتی باشند که آنها تحت نفوذ کسی واقع نشوند اما باز نظر از این مطلب چه بود؟ نظر این بود آن عضو که در پشت يك میز نشسته و کارش را می کند و تحت نفوذ کسی واقع نشود اما اینجا بموجب این قانون آن عضو شما تحت نفوذ معاون ثابت قرار می گیرد (صحیح است) بنده میخواهم بدانم که اگر خود معاون ثابت خواست اعمال نفوذ بکند جلزگیری از این باب چیست؟ يك نفر عضو بدبخت که نمی تواند به هیئت وزیران شکایت بکند که آقا این آقای معاون در کار من اعمال نفوذ کرده از هیئت وزیران خواهش می کنم این را عوضش بکنید که

فایز رئیس - جناب آقای مهندس طالقانی

مهندس طالقانی - برای بنده خیلی اسباب تأسف است که می بینم وقتی در ماده ۳ ما بحث میکنیم که آقایان فرمایشاتی میفرمائید که مربوط باصل لایحه است اصل لایحه آمده ب مجلس بحث شده است آقایان پیشنهاداتی مرحمت فرموده اند رفته است ب کمیسیون بنده هم افتخار این را داشته ام که هفت یا هشت صبح تا دو نیم بعد از ظهر آمده ام در کمیسیون نشسته ام و بحث کردیم و حالا گزارش کمیسیون آمده است ب مجلس استدعا میکنم بنده اینست که در اصل مطلب صحبت بفرمائید و همان طور که جناب آقای رئیس هم فرمودند الان ماده ۳ مطرح است میگویند معاون ثابت اداری میتواند این کارها را بکند بنده می خواهم این را از آقایان محترم سؤال بکنم مگر الان وزراء نمی توانند يك قسمتی از کارهایشان را بیک معاون بدهند که این معاون يك کارهایی را انجام بدهد وقت وزیر بیک جزئیاتی گرفته نشود (طباطبائی - بدهد چه مانعی دارد؟ لایحه و قانون نمیخواهد) اگر آقایان میل ندارند که من هر ایضی بکنم امری است علیحده جنابعالی فرمایشی فرمودید حالا هم توجه بفرمائید عرض بنده اینست که چه عیبی دارد که این کاری

بعل مستخدمین ادارات نکنیم اینجا تا کسی توسری بخورند و هر وقت دلشان بخواهد آنها را عزل بکنند نصب بکنند و اساس بدبختی و بیچارگی هم از همین قبیل انتصابات و همین قبیل انتقالات سرچشمه میگردد (صحیح است) استدعا میکنم باین مطلب اساسی توجه بفرمائید و موافقت بفرمائید که این لایحه برود کمیسیون در کمیسیون توجه بکنند ما هم موافقیم که معاونین ثابت داشته باشیم ما هم موافقیم که اعضاء کادر اداری ثابت هم داشته باشیم اگر بفرمائید این مطالب در آن لایحه ای که پیشنهاد خواهد فرمود تأمین خواهد شد استدعا میکنم تأمل بفرمائید وقتی آن لایحه آمده این مسائل را هم درش بکنید الان که ملاحظه میفرمائید مجلس شورای ملی کمال همکاری را با دولت دارد و دولت هم دولت ثابتی است اینجا کسی اعمال غرض و اعمال نفوذی نمیکند همه مادر کارهای خوب با دولت موافقم اگر يك جا هم ببینیم يك لایحه ای نص عبارتی داشته باشد یا منظور اساسی را تأمین نکند ما هر ایضاً ما را در اینجا میکنیم فعلاً بنده عرض نمایندگان محترم مجلس میسرانم که اگر مقصود شما اینست که يك کادر ثابت در مملکت بوجود بیاورید که زیر نفوذ کسی واقع نشود این ماده ۳ تمام نقض غرض است و از این مبرهن نظر شما را (صحیح است - احسن)

فایز رئیس - جناب آقای مهندس طالقانی

مهندس طالقانی - برای بنده خیلی اسباب تأسف است که می بینم وقتی در ماده ۳ ما بحث میکنیم که آقایان فرمایشاتی میفرمائید که مربوط باصل لایحه است اصل لایحه آمده ب مجلس بحث شده است آقایان پیشنهاداتی مرحمت فرموده اند رفته است ب کمیسیون بنده هم افتخار این را داشته ام که هفت یا هشت صبح تا دو نیم بعد از ظهر آمده ام در کمیسیون نشسته ام و بحث کردیم و حالا گزارش کمیسیون آمده است ب مجلس استدعا میکنم بنده اینست که در اصل مطلب صحبت بفرمائید و همان طور که جناب آقای رئیس هم فرمودند الان ماده ۳ مطرح است میگویند معاون ثابت اداری میتواند این کارها را بکند بنده می خواهم این را از آقایان محترم سؤال بکنم مگر الان وزراء نمی توانند يك قسمتی از کارهایشان را بیک معاون بدهند که این معاون يك کارهایی را انجام بدهد وقت وزیر بیک جزئیاتی گرفته نشود (طباطبائی - بدهد چه مانعی دارد؟ لایحه و قانون نمیخواهد) اگر آقایان میل ندارند که من هر ایضی بکنم امری است علیحده جنابعالی فرمایشی فرمودید حالا هم توجه بفرمائید عرض بنده اینست که چه عیبی دارد که این کاری

فایز رئیس - آقای دکتر دادفر در ماده ۳ صحبت بفرمائید

تشکیلات میخواهد يك تشکیلات ثابتی بدهیم بنده موافق این لایحه هستم و اول کسی بودم که در دوره هجدهم معاونین دائمی ثابت رایش نهاد نمودم و در دوره وزارت آقای دکتر امینی بود بنده گفتم برای اینکه تشکیلات وزارتخانه ها از این هرج و مرج بیرون بیاید يك نفر در هر وزارتخانه ای قرار بدهید و او امور کارهای استخدامی و وضع کارمندان باشد ولی این لایحه وقتی باید مطرح شود که دولت تشکیلات خود را داده باشد و الان هم دولت دستور داده است بوزارتخانه ها که بوجه تشکیلاتی بنویسند و این یک قدم ترقی است که دولت آقای دکتر اقبال دارد بر می دارد و عمل می کند و قتی که لایحه بودجه از نظر تشکیلات ب مجلس آمد و تشکیلات ثابت شد کادر ثابتی داشتیم معاون ثابت نباشد وزیر ثابت درست بکنید ما چه میخواهیم استقرار و استمرار در کارها میخواهیم استدعا میکنم که آقایان نمایندگان محترم رأی بدهید که این لایحه مسکوت بماند تا دولت بیشتر توجه بکنند تشکیلات خود را مرتب بکنند و برای تشکیلات خوب يك ثابتی بدهیم تشکیلات بدر اینطور ثابت بدهیم

فایز رئیس - آقای مهندس طالقانی

مهندس طالقانی - (وزیر مشاور) بنده دوستم میخواستم توضیح عرض بکنم که ذهن نمایندگان محترم روشن بشود می خواهم توجه ایشان را جلب بکنم که این لایحه ب تشکیلات وزارتخانه ها کاری ندارد و تشکیلات وزارتخانه ها الان حاضر است و در طرف سه هفته دیگر ممکن است خود دولت بیاورد و آنجا آقایان ببینند اگر بعضی کارها و بعضی موارد روشن نباشد آن تشکیلات می آید ب مجلس و در آن نوشته میشود وظایف وزارتخانه ها تعیین میشود که چند معاون یا چند مدیر کل چه ادارات و چه شرکتهائی باید باشند و چه شرکتهائی باید باشند و کدام ادارات کدام وزارتخانه باید بروند اینها هم در تشکیلات نوشته میشود بنابراین اینکه میگوئیم معاون ثابت اداری این برای کار وزارتخانه است تشکیلات را شما آقایان تصویب کنید دولت همان تشکیلات را اجرا کند (دکتر بینا - معاون ثابت را چه بدست وزیر و چه بدست معاون ثابت اجرا می شود و در باره قانون استخدام استدعا می کنم توجه بفرمائید وضع کارمندان در قانون استخدام معلوم میشود هر نظری را که دارید در قانون استخدام بفرمائید عرض کردم این يك لایحه ایست فقط برای آنکه يك مقدار از کاری که وزیر آن گرفتند ثابتی در آن داده شود و این همان ثابتی است که آقایان میخواستید بنابراین بنده الان موافق نیستم که آقایان این لایحه را مخالف مصلحت تشخیص بدهند (بهبهانی

الان وقتش نیست) یا بفرمائید که الان وقتش نیست این مسلماً اگر ارتباطی با لایحه سازمان داشت با آن لایحه میاوردم و بنده قبول میکنم ولی اصلاً مربوط باو نیست لایحه سازمان می آید اینجا هر طور تصویب فرمودید همانطور اجرا می شود و تا وقتی که لایحه سازمان را تصویب نفرمودید همانطور که هست اجرا میشود منتهی چیزی که هست با تصویب این لایحه قدری کار وزیر کم میشود و معاون ثابت و این اشخاصی که با این شرایط انتخاب میشوند شاید بهتر بتوانند در کار موارری تصمیم بگیرند بنده استدعا میکنم که آقایان قدری توجه بفرمائید و این نظر مجلس شورای ملی بود که بحث شد و ماده ۳ همان است که بانظر آقایان بحث شد و تصویب شد آقایان استدعا می کنم که ماده ۳ را همان ترتیبی که هست تصویب بفرمائید

فایز رئیس - مطابق آئین نامه يك نفر مخالف با این پیشنهاد میتواند صحبت کند آقای رفسور جمشید اعلم بنده مخالف این پیشنهاد نیستم

فایز رئیس - آقای دکتر رضائی

دکتر رضائی - از آنجائی که بنده افتخار دوستی جناب آقای دکتر بینا را دارم خیلی علاقمند هستم که امر ایشان و خواهش ایشان را اجابت کنم و با پیشنهاد سکوت موافقت کنم ولی متأسفانه يك اشکال بسیار بزرگی وجود دارد که من فکر می کنم وقتی این اشکال را تشریح کنم جنابعالی موافقت میفرمائید که نه تنها موافقت بنده مشکل است بلکه برای اکثر آقایان هم مشکل خواهد بود و دلایلش هم اینست که حضور جنابعالی عرض می کنم هنگامی که در ماده اول و دوم این لایحه ما رأی دادیم اکثریت مجلس رأی موافق داد و نظرش این بود که اصل این لایحه لازم است (دکتر بینا - میدانید هیچ همچو چیزی نیست عقیده وکیل آزاد است) بنده تکفتم عقیده خود را اظهار فرمائید (دکتر بینا - استدلال بفرمائید) باصل این لایحه اکثریت رأی داد و در حال حاضر ماده سوم مطرح است کاملاً فرمایشات آقایان منطقی است که ممکن است در ماده سوم اشکالاتی وجود داشته باشد و این مجلس شور برای همین است که در اینجا نواقص را مطرح کنیم و اشکالات را مرتفع کنیم و آنچه مطلوب است بعنوان قانون بگذرانیم ولی ملاحظه بفرمائید که پیشنهاد سکوت در دو می کند؟ ما هم با این لایحه موافق هستیم آنوقت میبایم بیخود و بیچه میگوئیم این مطلب مسکوت بماند در حالی که ما رأی دادیم که اصلش لازم است و بعقد بنده تصویب این پیشنهاد صلاح نیست

فایز رئیس - رأی میکنیم پیشنهاد آقای دکتر بینا برای مسکوت ماندن این لایحه آقایان موافقین قیام بفرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب نشد ب ماده سوم رأی میکنیم آقایانی که موافق هستند قیام بفرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب نشد ب ماده چهارم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده چهارم - برای مراتب در هم- آهنگی بین امور اداری وزارتخانه ها شورای عالی مرکب از معاونین ثابت اداری وزارتخانه ها بر ریاست معاون ثابت اداری نخست وزیر تشکیل میشود وظایف این شورای طبق آئین نامه مصوب هیئت وزیران خواهد بود

فایز رئیس - آقای بهبهانی بفرمائید

بهبهانی - بنده همچو سابقه ای ندارم که يك مقرر از لایحه رد بشود چطور می شود؟

فایز رئیس - این ماده رد شده است وظایفی برای معاون نوشته شده بود عده ای مخالف بودند می گفتند این وظایف را برای معاون بدهید و مجلس هم رأی داد حالا می نشینید و يك وظایف دیگری برایش تعیین میکنید يك ماده رد شده است ولی لایحه هست بفرمائید آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده عقیده ام این بود که جناب آقای وزیر مشاور موافقت میفرمودند که این لایحه برگردد به کمیسیون برای اینکه خودشان هم تصدیق کردند و خیال میکنند که همه آقایان موافق باشند که این لایحه موقعش حالا نیست (صحیح است) اینجا يك دلیلی آوردند برای لزوم این لایحه که آقای وزیر اینقدر از دارد که نمیتواند بگوید آبیاش را فلانجا بگیرد یا نفیرات و تبدیلات اعضای جزء را بدهید بنده میخواستم فقط جواب این فرمایش ایشان را بدهم که مگر قانون مانع این است که وزیر این کارهای جزئی و زیادی را بدهد بنده جناب آقای معاون

فایز رئیس - جناب آقای بهبهانی خواهش می کنم در ماده چهارم صحبت بفرمائید

گیریم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده پنجم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده پنجم - معاون ثابت اداری نمی تواند سمت معاون یا رلمانی را داشته باشد یا وظایف آنرا عهده دار شود

فایز رئیس - رأی میکنیم ب ماده پنجم آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده ششم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ششم - هر گاه در وزارتخانه ای چند معاون وجود داشته باشد و در امور مربوط باصلاحیت معاون ثابت اداری با معاونین دیگر اختلاف نظر پیش آید نظر وزیر قاطع خواهد بود

فایز رئیس - در ماده ششم مخالفی هست؟ (اظهاری نشد) رأی میکنیم ب ماده ششم آقایانی که موافق هستند قیام بفرمائید (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده هفتم مطرح است (شرح زیر قرائت شد)

ماده هفتم - برکناری معاون ثابت اداری فقط با تصویب هیئت وزیران امکان پذیر خواهد بود بدین ترتیب که هر گاه طرز کار معاون ثابت اداری مورد رضایت وزیر نباشد موضوع در هیئت وزیران مطرح خواهد شد و هیئت وزیران پس از رسیدگی بدلائل وزیر و مدارک معاون ثابت اداری چنانچه دلایل را کافی بداند معاون ثابت اداری را تغییر خواهد داد

فایز رئیس - آقای ارباب

مهندس ارباب - البته بنده در تمام امور حیاتی این کشور معتمد تا يك وضع ثابتی بوجود نیاید کارها بنحو احسن ممکن نیست اصلاح بشود اما این ماده ۷ آمده و اصحاب این لایحه ثابت را متزلزل کرده اصلاح هیچ چیز ثابت بانی نگذاشته (دکتر بینا - شتر گاو و بیلنگ است) عرض میکنم باین ترتیب که میگوید هر گاه طرز کار معاون ثابت اداری مورد رضایت وزیر نباشد یعنی وزیر يك دستوری داد معاون ثابت انجام نداد موضوع در هیئت وزیران که همان وزیر عضو است مطرح خواهد شد و هیئت وزیران پس از رسیدگی به دلایل وزیر و مدارک معاون ثابت اداری چنانچه دلایل را کافی بداند معاون ثابت اداری را تغییر خواهد داد بنده هیچ جای این صورت بنده عقیده ام این است جناب آقای مهندس طالقانی تعصب ایجاد نفرمائید و اجازه بفرمائید این لایحه چون ماده سوم رد شده در کمیسیون اصلاح بشود و دو مرتبه بعد از چند روز دیگر برگردد و بنظر من هم صلاح است و هم مناسب بعل دولت

فایز رئیس - در ماده چهارم کسی اجازه صحبت نخواسته ماده چهارم رأی می

که در امور بهبودی حاصل شود و وضع بصورت بهتری در آید اگر قرار بشود دست این معاون زارتخانه را آنقدر ثابت بکنیم که در نتیجه تعارضی پیدا نکند با وجود حکومت که این نقض غرض میشود این موضوع ثابت تا یک حدی لازم است بیک اندازه ای که با آن طرف نیفتد که یک خرج و مرج از آن راهی ایجاد شود اگر چنانچه ما ثابت را تا حدی روشن رسیدگی بکنیم که هیئت وزراء نتواند وزیر مسئول نتواند نخست وزیر نتواند یک معاون ثابت اداری را تغییر بدهد این اساس حکومت را متزلزل میکند ، بنده نمیدانم مقصود جناب آقای ارباب تا این حد و اینقدر سخت گرفتن برای چیست و بنده فکر میکنم که هیچ مصلحت نیست که بیشتر از این مادر ثباتش یا فشاری بکنیم

نایب رئیس - آقای دکتر پیرنیا

دکتر پیرنیا - جناب آقای رئیس برای اینکه بنده بتوانم دلایل مخالفت خودم را در این ماده بگویم مجبورم یک مقدماتی بگویم که با اصل لایحه مربوط است مخالف حق دارد که در ماده نیم ساعت صحبت کند

بهین جهت است دلایلی که عرض میکنم بایستی مربوط باشد . این لایحه البته در کمیسیون که مطرح بود و بنده عضویت و ریاست کمیسیون استخدام را داشتم آقایان همکاران محترم کمیسیون که این جا تشریف دارند شاید بخاطر بیاورند که جلسات متعددی در کمیسیون استخدام مطرح شد و بنده هم یکی از مخالفین این لایحه نه اصل لایحه بلکه این طرزى که تهیه شده نوشته شده است بودم . این لایحه ایراد های متعددی دارد که بعضی از قسمتهای آنرا همکاران محترم این جعفر مودت تازمانی که بنده عضویت آن کمیسیون را داشتم این قانون بتصویب ترسید حالا یکی از موارد اشکالات را ملاحظه بفرمائید که با مسائل کنستیتوسیونل این موضوع ارتباط پیدا میکند و اینجا ملاحظه بفرمائید نوشته چنانچه دلائل را کافی ندانست معاون تغییر میکند حالا آمد و دلائل را کافی دانست و هیئت دولت فهمید که وزیر حرفش صحیح نبوده است و میخواسته اعمال غرض کند و دوستان خودش یا کسانی را که صلاحیت نداشته اند بیک مشاغل حساسی

بگمارد آیا آنوقت دولت حق دارد ترتیب مخالف را بدهد و همین تصمیم را نسبت بخارج کردن وزیر بگیرد؟ آیا این موضوع امکان دارد یا خیر؟ شما اینجا یک مورد را شرط کرده اید و جوابش را ذکر نفرموده اید و بسکوت گذرانده اید وزیر و معاون اختلاف پیدا میکند میروند در هیئت دولت می نشینند باید تکلیف هر کدام از اینها تعیین شود اگر معاون خطای بود عزلش میکنند و اگر وزیر خطای بود چی؟ جوابش مسکوت مانده و عللی دارد چون اینجا یک قدری مسئولیت وزراء در مقابل مجلس لوٹ می شود فردا میبندد آقایان اینجا می پرسید چه کردید میگویند من نکردم معاون کردم و این اصل مسئولیت نام و تمام وزراء در مقابل مجلس لوٹ میشود و این نایبستی باین صورت مورد تزلزل قرار بگیرد و این لایحه یک وسیله ای فراهم کرده که وزراء آن از زیر بار مسئولیت شاه خالی کنند (صفاری) وزیر نمیتواند این کنستیتوسیون پارلمانتر و کابینه و وزراء و کنستیتوسیون ایران که طبق حقوق فرانسه گرفته شده تطبیق نمیکند این یک

کنستیتوسیون و یک تقلید غلطی است آقا مهندس طالقانی از کشورهای انگلوسا که در آنجا پرمننت اندر سکرتری دار ولی آنها طرز کارشان با ایران متفاوت است و یک اصول دیگری در دستگاهها هست یا باید یک تجدید نظر اساسی بکنیم تمام این جریانات را وارد این دستگاه بکنیم یا اگر از سیستم لائن بیروی میکنیم و از آن ترتیب بایستی در تمام اصول اداری از آن تبعیت کنیم و من منتظر بودم همین ماده که مطرح بشود و آقایان ملاحظه میفرمایند که چه قدر امکان تطبیق این ماده با جریانات اداری مملکت مشکل است

۷. ختم جلسه بعنوان تنفس

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی پیشنهاد تنفس داده اند و خیلی از آقایان هم تقاضای مرخصی کرده اند بنابراین تنفس میدهیم

(مجلس سی و پنج دقیقه قبل از ظهر بعنوان تنفس تعطیل گردید و دیگر تشکیل نشد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **اردلان**